

สรุปสาระสำคัญการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ที่จะเริ่มดำเนินการในปี 2561 และผลประโยชน์ที่ประเทศและประชาชนจะได้รับ

จากสถานการณ์พลังงานที่การจัดหาพลังงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ตลาดไม่เอื้อต่อการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีใหม่ที่จะมีผลต่อการใช้และการจัดหาพลังงานยังไม่มีการประเมินผลกระทบและการกำหนดทิศทางพัฒนาที่ชัดเจน ตลอดจนการบริหารจัดการภาครัฐที่ผ่านมาขาดการยอมรับของประชาชน ก่อให้เกิดความขัดแย้งและนำไปสู่การชะงักของการลงทุนด้านพลังงานที่สำคัญของประเทศ อาทิ การสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และการลงทุนโรงไฟฟ้า เป็นต้น

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานพิจารณาแล้วเห็นว่าหากไม่เร่งแก้ปัญหาและปรับเปลี่ยนการพัฒนาด้านพลังงานใหม่ทั้งระบบ อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจาก “พลังงาน” ถือเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ คณะกรรมการฯ จึงวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา อย่างครบวงจร และกำหนดโรดแมปการปฏิรูป 5 ปี (พ.ศ.2561- 2565) เพื่อมุ่งปรับการบริหารจัดการพลังงานของภาครัฐใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ปรับรูปแบบการวางแผนจัดหาพลังงาน เพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ปรับโครงสร้างกิจการพลังงานให้มีการแข่งขันเพิ่มขึ้น พัฒนาพลังงานทดแทน เพื่อเป็นทางเลือกให้ประชาชนมีอิสระด้านพลังงานในการผลิตเอง ใช้เอง เหลือขาย ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในทุกภาคส่วน ตลอดจนผลักดันการสร้างฐานรายได้ใหม่ของประเทศจากอุตสาหกรรมพลังงาน โดยมีสาระสำคัญการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน 6 ด้าน 17 ประเด็นปฏิรูป ที่จะต้องผลักดันให้เริ่มดำเนินการภายในปี 2561 และผลประโยชน์ที่ประเทศและประชาชนจะได้รับ ดังนี้

1. การเตรียมการขับเคลื่อน 17 ประเด็นปฏิรูปภายในปี 2561

1.1 ด้านการบริหารจัดการพลังงานของประเทศ ปฏิรูปใน 3 ประเด็น

- **ปฏิรูปองค์กรด้านพลังงาน** จะปรับโครงสร้างองค์กร จัดทำ Code of Conduct หน่วยงาน-กำกับ-ปฏิบัติ และปรับแก้กฎหมายเพื่อสร้าง One Stop Service โรงไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติให้เกิดขึ้นจริง ภายในปี 2562
- **พัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ** จะพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านพลังงานให้สมบูรณ์ เชื่อมโยง Big Data และเตรียมการพัฒนาให้เป็นศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติที่สามารถให้บริการ ภายในปี 2562
- **สร้างธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน** ดำเนินการ 4 เรื่องที่สำคัญ ได้แก่
 - ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐอย่างเป็นทางการ โดยปี 2561 จะแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาสังคมภายใต้คำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
 - จัดตั้งโรงไฟฟ้าที่ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอพื้นที่ โดยกำหนดให้การจัดตั้งโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่มีเงื่อนไขว่า ต้องมีการพิจารณากำหนดพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผ่านการรับรองระดับจังหวัด และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง โดยในปี 2561 จะจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางดำเนินการ เพื่อให้สามารถดำเนินการให้ได้มาซึ่งพื้นที่จัดตั้งโรงไฟฟ้าที่ประชาชนเสนอเองภายใน 2 ปี

- การจัดสรรค่าภาคหลวงสู่ชุมชน เพิ่มสัดส่วนรายได้ให้พื้นที่ผลิตและกระจายสู่พื้นที่ทั่วประเทศ โดยในปี 2561 จะประสานกับกระทรวงมหาดไทยทบทุนการจัดสรรค่าภาคหลวงเพื่อนำไปสู่การแก้กฎหมายการจัดสรรค่าภาคหลวงให้เหมาะสม ต่อไป
- สร้างระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการอย่างเท่าเทียมทุกองค์กร อาทิ ภาครัฐต้องลดความทับซ้อนในการดำรงตำแหน่งรัฐวิสาหกิจ ปรับแก้กฎหมายในการกำหนดให้การรับฟังความคิดเห็นให้มุ่งเน้นคนในพื้นที่ และประสานหน่วยงานและภาคเอกชนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมนำร่อง โดยการดำเนินการจะเริ่มในปี 2561 เพื่อให้เกิดผลในปี 2562 ต่อไป

1.2 ด้านไฟฟ้า ปฏิรูปใน 3 ประเด็น

- **ปฏิรูปโครงสร้างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า (PDP)** จัดทำ PDP ใหม่ที่คำนึงถึงความสมดุลรายภาค ปรับปรุงอัตราค่าไฟฟ้า และมุ่งเพิ่มความมั่นคงระบบไฟฟ้าสำหรับจุดที่มีความเสี่ยงและมีความสำคัญต่อประเทศชาติ โดยในปี 2561 จะศึกษาข้อมูลสำคัญเพื่อนำไปสู่การจัดทำ PDP ใหม่ในปี 2562 และสามารถให้หน่วยงานนำแผนไปดำเนินการตั้งแต่ปี 2563
- **ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการไฟฟ้า** เน้นส่งเสริมกิจการไฟฟ้าที่ใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตและซื้อขายไฟฟ้ากันเองภายในชุมชน โดยในปี 2561 จะจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำร่างระเบียบการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันที่ใช้พลังงานทดแทน
- **ปรับโครงสร้างการบริหารกิจการไฟฟ้า** โดยบูรณาการหน่วยงานกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการไฟฟ้าและการลงทุนของประเทศ โดยในปี 2561 จะศึกษาความเหมาะสมการบูรณาการหน่วยงานกิจการไฟฟ้า และศึกษาระเบียบ TPA ของระบบส่งและระบบจำหน่าย และส่งเสริมกิจการจำหน่ายเพื่อเพิ่มบทบาทภาคเอกชนและส่งเสริมให้มีการแข่งขันมากขึ้น

1.3 ด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี ปฏิรูปใน 2 ประเด็น

- **พัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ** โดยปี 2561 จะจัดหาก๊าซธรรมชาติให้มีความต่อเนื่อง และศึกษาโอกาสการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็น Regional LNG Hub ของภูมิภาค
- **พัฒนาปิโตรเคมี ระยะที่ 4** เพื่อสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจากฐานการผลิตปัจจุบันในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก รวมถึงการกำหนดพื้นที่ใหม่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะยาว โดยในปี 2561 จะจัดทำแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปพลาสติกและเคมีภัณฑ์ แผนการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก และศึกษากรอบการพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในระยะยาว

1.4 ด้านพลังงานทดแทน ปฏิรูปใน 4 ประเด็น

- **การบริหารจัดการเชื้อเพลิงไม้โตเร็วสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล** เพื่อสร้างความมั่นคงระบบไฟฟ้า สร้างพืชเศรษฐกิจใหม่ และสนับสนุนการเพิ่มรายได้กับชุมชน โดยในปี 2561 จะบูรณาการข้อมูลไม้โตเร็ว กำหนดพื้นที่ปลูก และขยายผลดำเนินการตั้งแต่ปี 2562 ในการสนับสนุนตั้งวิสาหกิจชุมชนผลิตเชื้อเพลิง กำหนดมาตรฐานและราคากลางของเชื้อเพลิง
- **ส่งเสริมการนำขยะไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า** แก้ปัญหาด้านขยะและสนับสนุนการเพิ่มรายได้กับชุมชน โดยประสานหน่วยงานออกมาตรการสนับสนุนรวบรวมขยะ และกำหนดให้มีกฎหมายบังคับใช้วิธีการแยกขยะ การขนส่ง การจัดเก็บ ภายใน 2 ปี

- **ติดตั้งโซลาร์รูฟเสรี** ปรับปรุงกฎหมาย มาตรการสนับสนุนการติดตั้งโซลาร์รูฟเสรีภายใน 1 ปี เพื่อส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟเสรีให้เป็นไปอย่างแพร่หลาย
- **ปฏิรูปโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่งเพื่อสร้างกรอบและโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่งที่เหมาะสมกับประเทศ** นำไปสู่การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านเกษตร การลงทุนอุตสาหกรรม เชื้อเพลิงชีวภาพ โรงกลั่น และยานยนต์ โดยในปี 2561 จะทำการประมาณความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง (BAU) เพื่อนำไปสู่การกำหนดโครงสร้างพลังงานภาคขนส่ง ปรับปรุง AEDP EEP และ Oil Plan และดำเนินการและมาตรการลดผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้อง ในปี 2562 เป็นต้นไป

1.5 อนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิรูปใน 3 ประเด็น

- **ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานกลุ่มอุตสาหกรรม** ในปี 2561 กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินโครงการลดใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพหม้อไอน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบไอน้ำสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล ฯลฯ
- **การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC)** โดยในปี 2561 กำหนดให้กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ... ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีการบังคับใช้
- **การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ** โดยในปี 2561 จะยกร่างกฎหมายสำหรับรูปแบบธุรกิจ ESCO มาใช้กับภาครัฐเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเห็นชอบในหลักการนำไปสู่การออกระเบียบวิธีปฏิบัตินำไปปฏิบัติจริงในระยะต่อไป

1.6 เทคโนโลยี นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐานพลังงาน ปฏิรูปใน 2 ประเด็น

- **ส่งเสริมการผลิตและการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ** เพื่อให้ประเทศไทยมีทิศทางและความชัดเจนนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าสามารถวางแผนด้านพลังงานเพื่อรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปี 2561 จะจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติศึกษากำหนดทิศทางการพัฒนา ประกาศเป้าหมายการพัฒนาและการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ปรับปรุงแผนด้านพลังงานและการจัดหาพลังงานเพื่อรองรับ
- **ส่งเสริมเทคโนโลยีระบบการกักเก็บพลังงาน** เพื่อให้ประเทศไทยมีทิศทางการส่งเสริมการลงทุนและมีการนำระบบกักเก็บพลังงานมาใช้พัฒนาโครงข่ายไฟฟ้าของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ในปี 2561 จะจัดตั้งคณะกรรมการศึกษาโอกาสและความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมการผลิตระบบกักเก็บพลังงานเป็นอุตสาหกรรมอนาคตของประเทศ และกำหนดแผนการนำมาใช้ในระบบสายส่งในภาคพลังงานต่อไป

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

2 ประโยชน์ที่ประเทศและประชาชนได้รับ

2.1 ผลผลิตที่จะเกิดขึ้น

- **ระยะสั้น ปี 2561 -2562** มุ่งเน้นการปรับปรุงการบริหารจัดการพลังงาน สร้างแผนจัดหาพลังงานที่ได้รับการยอมรับ ส่งเสริมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และกำหนดทิศทางการพัฒนาและการลงทุนเทคโนโลยีใหม่ของประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่
 - สร้าง Code of Conduct ในหน่วยงานพลังงานของประเทศ
 - สร้าง OSS โรงไฟฟ้าที่แท้จริงสนับสนุนการลงทุนประเทศ
 - การสร้างศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ
 - มีพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าที่ประชาชนเสนอเองเป็นครั้งแรก
 - รัฐบาลปรับแผนการจัดหาพลังงานใหม่ทั้งไฟฟ้า ก๊าซธรรมชาติ และน้ำมัน
 - ปรับโครงสร้างบริหารกิจการไฟฟ้า และส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเสรีที่ใช้พลังงานทดแทน
 - ศึกษาโอกาสพัฒนาเป็น Regional LNG Trading Hub
 - ริเริ่มการสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศจากปิโตรเคมี
 - มีการกำหนดทิศทางการลงทุนและการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้า และระบบกักเก็บพลังงานที่ได้รับการยอมรับจากผู้ลงทุน
 - จัดทำกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC) การใช้มาตรฐานการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ
- **ระยะปานกลาง ปี 2563 -2565** การบริหารจัดการด้านพลังงานมีธรรมาภิบาล มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานตามแผนการจัดหาที่ปรับปรุงใหม่ กระตุ้นการลงทุนด้านพลังงาน และเพิ่มขีดความสามารถของประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่
 - มีโรงไฟฟ้า สายส่ง ระบบท่อ ตามแผนลงทุนและจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน
 - เริ่มสร้างฐานลงทุนใหม่จากปิโตรเคมี ระยะที่ 4
 - อุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ยานยนต์ไฟฟ้า และระบบกักเก็บพลังงาน มีการขยายตัวภายในประเทศตามเป้าหมายของคณะกรรมการระดับประเทศ
 - ลดการผูกขาด สร้างการแข่งขันในทุกกิจการพลังงาน ประชาชนเข้าถึงการใช้พลังงานในราคาที่ เป็นธรรม ได้รับคุณภาพและการบริการที่ดีขึ้น
 - บังคับใช้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.2 ผลที่ประเทศและประชาชนจะได้รับ

- **การบริหารจัดการ** การให้บริการประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีความเข้าใจ สามารถเข้าถึงข้อมูลพลังงานสะดวกและได้รับความเชื่อถือ มีกลไกการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การคัดเลือกพื้นที่พัฒนา ทำให้เกิดความไว้วางใจ ตลอดจนมีกรอบแนวทางธรรมาภิบาลในการดำเนินงานทั้งรัฐ NGOs และผู้ประกอบการอย่างเท่าเทียมกันเพื่อให้การดำเนินการโปร่งใส ตรวจสอบได้ นำไปสู่การลดข้อขัดแย้งในสังคม

- **ด้านไฟฟ้า** การพัฒนาโรงไฟฟ้าเป็นไปตามแผน ประชาชนมีพลังงานใช้อย่างเพียงพอและมั่นคง ในราคาที่เหมาะสมเป็นธรรม เพิ่มการพึ่งพาตนเองทางพลังงานจากการส่งเสริมพลังงานทดแทน อย่างเสรี สร้างงาน สร้างอาชีพ ลดภาระของภาครัฐในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และลดการ นำเข้าเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ และการลงทุนระบบส่ง ระบบจำหน่าย เกิดการบูรณาการ ผู้ใช้ไฟฟ้าได้ประโยชน์จากราคา และคุณภาพบริการที่ดีขึ้น
- **ด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี** สร้างโอกาสในการเป็นศูนย์กลางการซื้อขาย LNG ของภูมิภาค และสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ให้กับประเทศ โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ 4 อาทิ ปิโตรเคมีระยะที่ 4 ที่จะมีมูลค่าลงทุนเพิ่มอีกอย่างน้อย 300,000 ล้านบาท ภายใน 2-3 ปี ช่วย ผลักดันให้ไทยมีโอกาสก้าวสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วที่มีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยมากกว่า 15,000 ซึ่งจะ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- **ด้านพลังงานทดแทน** สร้างรายได้ให้กับชุมชนและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการผลิต พลังงานเพิ่มการยอมรับของชุมชนในพื้นที่ที่มีการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวล การนำขยะไปเป็น เชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า ช่วยลดผลกระทบที่มีต่อสุขภาพประชาชนอันเกิดจากมลพิษขยะ การส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟเสรี เพิ่มการพึ่งพาตนเอง สร้างอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และ การปรับโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่ง ส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจะนำไปสู่การสร้าง รายได้ให้กับเกษตรกร
- **ด้านการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ** ลดต้นทุนพลังงานในภาคอุตสาหกรรม ได้ไม่น้อยกว่า 2,600 ล้านบาท ภายในปี 2565 และประหยัดงบประมาณภาครัฐเกือบ 8,000 ล้านบาท กระตุ้นการลงทุนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และประหยัดพลังงาน เกิดการ จ้างงาน สร้างผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรด้านการอนุรักษ์พลังงานเป็นจำนวนมาก
- **ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน** ประเทศมีทิศทางการลงทุนยานยนต์ไฟฟ้า และระบบกักเก็บพลังงาน นำไปสู่โอกาสสร้างฐานการลงทุนและการจ้างงาน และการนำระบบ กักเก็บพลังงานมาใช้ในการพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าของประเทศ จะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ พลังงาน และลดภาระของภาครัฐในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานพลังงาน

ตารางแสดงการสรุปรายละเอียด 17 ประเด็นปฏิรูปด้านพลังงาน

ประเด็น	สาระสำคัญ	หน่วยงาน
ปฏิรูปประเทศด้านการบริหารจัดการพลังงาน		
1. ปฏิรูปองค์กร		
1.1 ปรับโครงสร้างองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ปรับโครงสร้างองค์กรด้านพลังงานให้มีประสิทธิภาพ ปรับโครงสร้างองค์กรรองรับ PSC (แยกงานด้านกำกับและดำเนินงาน) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน. (ชธ.)
1.2 สร้าง Code of Conduct หน่วยงานนโยบาย-กำกับ-ปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดทำ Code of Conduct สร้างความชัดเจนและลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน ▪ มี Code of Conduct และดำเนินการได้ใน 2 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน. (สป.)/ปตท./กฟผ./สำนักงาน กกพ. ▪ ก.พ.ร.
1.3 สร้าง One-Stop- Service	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ปรับกฎหมายจัดตั้ง OSS “จัดตั้งโรงไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ” โดยสำนักงาน กกพ. จัดหางบและบุคลากรในการดำเนินการ ▪ การปรับกระบวนการจัดทำและอนุมัติการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA /EHIA) เสนอให้รัฐบาลกำหนดหน่วยงานที่เป็นอิสระและแหล่งเงินงบประมาณรับผิดชอบในการจัดทำ SEA , EIA และ EHIA เพื่อให้เกิดการยอมรับในทุกภาคส่วน นอกจากนี้ เห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการให้ความสำคัญในใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของที่ปรึกษาเพื่อสร้างความโปร่งใสและน่าเชื่อถือให้กับกระบวนการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ สำนักงาน กกพ./พน. (พพ.)/กฟผ. ▪ อก. (กรอ.)/ก.พ.ร./ทส. (สผ.) ▪ มท. (กฟผ./กฟน.) ▪ ทส.
2. ศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านพลังงานเชื่อมโยงระบบสารสนเทศ (เชื่อมฐานข้อมูลกลาง /เชื่อมหน่วยงานผ่าน GIN) และจัดตั้งศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ ▪ ฐานข้อมูล สมบูรณ์และมีมาตรฐานเดียวกัน เชื่อมโยงระบบและมีศูนย์ภายใน 2 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน.(สป./สนพ./พพ./ชธ./ธพ.)
3. สร้างธรรมาภิบาล		
3.1 ปฏิรูปให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐอย่างเป็นทางการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ แต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาสังคม ให้ความเห็นและเสนอแนะต่อนโยบายพลังงานภายใต้คำสั่ง รวพ. โดยมีตัวแทนผู้มีส่วนได้เสีย คือ ผู้ใช้ ผู้ผลิต และนักวิชาการ ▪ จัดตั้งคณะกรรมการภาคประชาสังคมใน 1 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน. (สป.)
3.2 กลไกการจัดตั้งโรงไฟฟ้าที่ประชาชนและภาครัฐทุกภาคส่วนร่วมกัน	<ul style="list-style-type: none"> ▪ การจัดตั้งโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่มีเงื่อนไขว่าต้องมีการพิจารณากำหนดพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอ ผ่านการรับรองระดับจังหวัด และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ▪ จัดตั้งคณะกรรมการ และดำเนินการให้ได้พื้นที่จัดตั้งโรงไฟฟ้าที่ประชาชนใน 2 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน. (สป.) /สำนักงาน กกพ./กฟผ. ▪ มท. (สป./ปค./อปท.)

ประเด็น	สาระสำคัญ	หน่วยงาน
3.3 การจัดสรรค่าภาคหลวง สู่ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ■ เพิ่มสัดส่วนรายได้ให้พื้นที่ผลิตฯ และพื้นที่ทั่วประเทศเน้นกระจายลงสู่ อบต./เทศบาล และจังหวัดที่ได้รับผลกระทบโดยตรงและกระจายสู่ อบต. ทั่วประเทศในฐานะปิโตรเลียมเป็นของรัฐ ■ แก้กฎหมายการจัดสรรค่าภาคหลวงให้เหมาะสมภายใน 3 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ■ นร. (คกก.อปท.) / มท. (ปค.) ■ พน. (ชธ.)
3.4 สร้างระบบธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการอย่าง เท่าเทียมทุกองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> ■ ลดความทับซ้อนในการดำรงตำแหน่งรัฐวิสาหกิจ และเข้าร่วมดำเนินงานภายใต้ภาคีเครือข่ายองค์กรเพื่อความโปร่งใสในอุตสาหกรรม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (The Extractive Industries Transparency Initiative: EITI) โดยเข้าร่วม EITI ภายใน 3 ปี ■ ปฏิรูปกฎหมายให้มีการกำหนดบทบาท NGOs และประชาชนในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ให้มีผลบังคับใช้ในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการรับฟังความคิดเห็นประชาชน โดยให้น้ำหนักความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายหรือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบเป็นหลัก ภายใน 2 ปี ■ ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมนำร่องภายใน 2 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พน. (ชธ.) /ปตท./กฟผ. ■ พน. (สป.) /นร.(สป) ■ พน. (สป.) /อก. (กนอ.)
ปฏิรูปประเทศด้านพลังงานด้านไฟฟ้า		
4. ปฏิรูปโครงสร้างแผนพัฒนากำลัง การผลิตไฟฟ้า (PDP)	<ul style="list-style-type: none"> ■ จัดทำ PDP ใหม่ที่คำนึงถึงความสมดุลรายภาค ปรับปรุงอัตราค่าไฟฟ้า และมุ่งเพิ่มความมั่นคงระบบไฟฟ้าสำหรับจุดที่มีความเสี่ยงและมีความสำคัญต่อประเทศชาติ โดยประเด็นที่ต้องพิจารณา อาทิ กำหนดสัดส่วนเชื้อเพลิงที่สมดุลและความเสี่ยงของการจัดหาเชื้อเพลิง ทั้งระบบ ความสามารถพึ่งพาตนเองของประเทศในการผลิตไฟฟ้า กำลังผลิตสำรองที่เหมาะสม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กระจายระบบผลิต และบริหารแหล่งเชื้อเพลิงตามภูมิภาค ผลิตไฟฟ้าใช้เองของผู้ใช้ไฟฟ้า (Prosumer) ข้อมูลระบบส่งไฟฟ้าเพื่อความมั่นคงและประสิทธิภาพ ด้านระบบไฟฟ้า โครงสร้างค่าไฟฟ้าทั้งระบบ นำ TOU มาใช้สำหรับกิจการทุกประเภท ■ ศึกษาข้อมูลสำคัญ 1 ปี จัดทำ PDP ใหม่ ภายใน 2 ปี หน่วยงานนำแผนไปดำเนินการตั้งแต่ปีที่ 3 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พน. (สนพ./พพ.) /กฟผ. /สำนักงาน กกพ. ■ มท. (กฟน./กฟภ.)
5. ปฏิรูปส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่ม การแข่งขัน	<ul style="list-style-type: none"> ■ การส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันสำหรับการใช้พลังงานทดแทนในระดับชุมชนและครัวเรือน กำหนดจัดทำร่างระเบียบ การส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันที่ใช้พลังงานทดแทน และประกาศใช้ ภายใน 2 ปี ■ เสนอแนะรูปแบบการปรับปรุงกิจการไฟฟ้าทั้งระบบเพื่อรองรับรูปแบบกิจการไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น Prosumer/ Retail/ TPA ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้โครงสร้างกิจการไฟฟ้าของประเทศไทยต้องปรับตัวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงต้องเร่งกำหนดรูปแบบโครงสร้างกิจการไฟฟ้าที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยจะศึกษาการปรับปรุงกิจการไฟฟ้าทั้งระบบ ภายใน 1.5 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พน. (สนพ./พพ.)/กฟผ. /สำนักงาน กกพ. ■ มท. (กฟน./กฟภ.)
6. โครงสร้างการบริหาร กิจการไฟฟ้า	<ul style="list-style-type: none"> ■ บูรณาการการทำงานร่วมสามการไฟฟ้า ศึกษาความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย การส่งเสริมและจัดทำระเบียบและกฎเกณฑ์สำหรับ Third Party Access ของระบบส่งและระบบจำหน่าย รวมถึงการส่งเสริมกิจการจำหน่าย (Retail) เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้นในระบบไฟฟ้า ■ กำหนดให้มีระเบียบ TPA ของระบบส่งและระบบจำหน่าย และส่งเสริมกิจการจำหน่าย (Retail) ภายใน 1 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พน. (สนพ.) /กฟผ. / สำนักงาน กกพ. ■ มท. (กฟน./กฟภ.)

ประเด็น	สาระสำคัญ	หน่วยงาน
ปฏิรูปประเทศด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี		
7. ปฏิรูปด้านก๊าซธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดหาก๊าซธรรมชาติให้มีความต่อเนื่องและไม่เกิดการหยุดชะงัก ▪ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางพลังงานที่เกี่ยวข้องกับก๊าซธรรมชาติ ▪ นำก๊าซธรรมชาติมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ▪ ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจพลังงาน ▪ สร้างโอกาสให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการ ซื้อ-ขาย LNG ของภูมิภาค โดยศึกษาการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็น Regional LNG Hub ภายใน 1 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน. (ชธ./สนพ.) / สำนักงาน กกพ./ปตท.
8. การพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปพลาสติกและเคมีภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สนับสนุนการใช้ local content และการค้าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนผลิตปิโตรเคมีชนิดพิเศษ และผลิตภัณฑ์ขั้นปลายที่มีมูลค่าสูง กำหนดจัดทำแผนการพัฒนา ภายใน 2 ปี ▪ พัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ให้มีการลงทุนอุตสาหกรรมปิโตรเคมีต้นน้ำ และการปรับปรุงโรงกลั่นเพื่อผลิตวัตถุดิบปิโตรเคมี ทบทวนการจัดสรรสัดส่วนและเขตแดนการปล่อยมลพิษทางอากาศ ให้สิทธิประโยชน์ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน/สาธารณูปโภค สนับสนุนการวิจัย/พัฒนาและการลงทุนโรงงานต้นแบบ (Pilot Plant) พัฒนาและเตรียมคนเพื่อรองรับ โดยให้จัดทำแผนการพัฒนาที่สามารถดำเนินการได้ทันทีในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกภายใน 2 ปี ▪ กำหนดพื้นที่ใหม่สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะยาว ศึกษาเพื่อกำหนดกรอบแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในระยะยาว 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน.(สนพ.) ▪ สศช. ▪ อก. ▪ EEC
ปฏิรูปประเทศด้านพลังงานทดแทนเพื่อการส่งเสริมการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ		
9. ระบบการบริหารจัดการเชื้อเพลิงไม่โตเร็วสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเชื้อเพลิงชีวมวลไม่โตเร็ว เพื่อสร้างความมั่นคงระบบไฟฟ้า สร้างพืชเศรษฐกิจใหม่ และสนับสนุนการเพิ่มรายได้กับชุมชน โดยบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้โตเร็วร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดพื้นที่สำหรับปลูกไม้โตเร็ว (ระยะแรก พิจารณาพื้นที่ปลูกใกล้โรงไฟฟ้าเดิมที่มีเชื้อเพลิงไม่เพียงพอก่อน) สนับสนุนกล้าไม้ สนับสนุนการตั้งวิสาหกิจชุมชนผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลไม่โตเร็ว กำหนดมาตรฐานและราคากลางของเชื้อเพลิง สนับสนุนโรงไฟฟ้า Non-Firm ให้จ่ายไฟฟ้าแบบ Firm และปลูกไม้โตเร็วทดแทนในส่วนที่ตัดไปใช้งาน 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พน. (พพ.)/กฟผ. ▪ กษ. (กวก./พต./กสส./สปก.)/มท. (อปท./กฟน./กฟภ.) /ทส. (สป./ปม.)/วท.(วว./GISTDA)/อก. (สมอ./กรอ.)

ประเด็น	สาระสำคัญ	หน่วยงาน
10. ส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า	<ul style="list-style-type: none"> แก้ปัญหาด้านขยะ สร้างความมั่นคงระบบไฟฟ้า และสนับสนุนการเพิ่มรายได้กับชุมชน โดยประสานหน่วยงานเกี่ยวข้องออกมาตรการสนับสนุนรวบรวมขยะให้เป็นศูนย์ (Cluster) กำหนดอัตราค่ากำจัดที่เหมาะสม พิจารณาปริมาณและราคารับซื้อ VSPP และ SPP ในระยะยาว ซื้อไฟฟ้าจากพลังงานขยะตามความพร้อมของแต่ละท้องถิ่น ปรับปรุง กฎระเบียบให้มีความคล่องตัว กำหนดให้มีกฎหมายบังคับใช้วิธีการแยกขยะ การขนส่ง การจัดเก็บ ภายใน 2 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> พน. (พพ./สนพ.) / สำนักงาน กกพ. ทส./มท./กค.
11. ส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟเสรี	<ul style="list-style-type: none"> ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการสนับสนุนการติดตั้งโซลาร์รูฟเสรีและมีแนวทางสนับสนุน มาตรฐาน การบริหารจัดการ โดยกำหนด KPI ว่าภายใน 5 ปี จะมีการติดตั้งโซลาร์รูฟได้อย่างแพร่หลายทั้งบนหลังคาบ้าน และอาคารพาณิชย์ มีกฎหมาย ระเบียบ ประกาศต่างๆ เพื่อรองรับ อำนวยความสะดวกในการติดตั้งโซลาร์รูฟอย่างเสรีที่ลดขั้นตอน ลดเวลา ลดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าปัจจุบัน และมีการให้บริการแบบ One Stop Service ในการขออนุญาตติดตั้งโซลาร์รูฟ 	<ul style="list-style-type: none"> พน. (พพ./สนพ.) / สำนักงาน กกพ. มท. (กฟน./กฟภ.) / อก. (กรอ.)
12. โครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่ง ระยะ 20 ปี	<ul style="list-style-type: none"> สร้างกรอบโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่งที่เหมาะสมของประเทศ เพื่อกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านเกษตร การลงทุน อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ โรงกลั่น และยานยนต์โดยการปรับข้อมูลให้ทันสมัย กำหนดโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่ง 	<ul style="list-style-type: none"> พน. (สนพ./พพ./ธพ.) อก./กษ./วท./พณ.
ปฏิรูปประเทศด้านการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ		
13. ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าในกลุ่มอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าในกลุ่มอุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพหม้อน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบไอน้ำสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล ยกระดับประสิทธิภาพพลังงานหม้อต้ม ออกข้อบัญญัติ Factory Energy Code และกำหนดมาตรการและแนวทางให้โรงงานขยายผลการปรับปรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ ตั้งเป้าลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานได้ไม่น้อยกว่า 2,600 ล้านบาท ภายในปี 2565 	<ul style="list-style-type: none"> พน. (พพ./กองทุนอนุรักษ์ฯ) อก. (กรอ./BOI)
14. การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC)	<ul style="list-style-type: none"> เร่งนำ "ร่างกฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ..." เสนอ กพช. เตรียมการปรับปรุงกฎกระทรวงและระเบียบต่างๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานอาคารอนุรักษ์พลังงานให้เข้มข้นขึ้นทุกๆ 5 ปี กำหนดให้ ปี 2561 กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ... ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีการบังคับใช้ในอาคาร ปี 2562 ขนาด 10,000 ตรม. ขึ้นไป ปี 2563 ขนาด 5,000 ตรม. ขึ้นไป และปี 2564 ขนาด 2,000 ตรม. ขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> พน. (พพ.) มท. (ยผ.)
15. การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ให้กระทรวงพลังงานยกร่างกฎหมายสำหรับรูปแบบธุรกิจ ESCO มาใช้กับภาครัฐ แต่ต้องไม่กระทบต่อระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างอื่นให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเห็นชอบในหลักการ โดยให้มีแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการดำเนินการใช้กลไกบริษัทจัดการพลังงานในหน่วยงานภาครัฐเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบหลักการ ภายใน 1 ปี และมีระเบียบวิธีปฏิบัติกลางเพื่อขับเคลื่อนกลไกบริษัทจัดการพลังงานในหน่วยงานภาครัฐ และเริ่มนำไปปฏิบัติจริงใน 2565 	<ul style="list-style-type: none"> พน. (พพ./กองทุนอนุรักษ์ฯ) สงป./กค. (บก.)

ประเด็น	สาระสำคัญ	หน่วยงาน
ปฏิรูปประเทศด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐานพลังงาน		
16. ส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ■ เพื่อให้ประเทศไทยมีทิศทางและความชัดเจนนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า สร้างความเชื่อมั่นการลงทุน และสามารถวางแผนด้านพลังงานเพื่อรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องดำเนินการ จะต้องจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติศึกษากำหนดทิศทางการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้าที่ชัดเจน ประกาศเป้าหมายการพัฒนาและการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ปรับปรุงแผนด้านพลังงานและการจัดหาพลังงานเพื่อรองรับ จัดทำแผนปฏิบัติการ และจัดทำแนวทางสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมยานยนต์ให้ภาคเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พน (สนพ.) ■ อก./วท.
17. ส่งเสริมเทคโนโลยีระบบการกักเก็บพลังงาน	<ul style="list-style-type: none"> ■ เพื่อให้ประเทศไทยมีทิศทางการส่งเสริมการลงทุน และมีกรนำระบบกักเก็บพลังงาน มาใช้พัฒนาโครงข่ายไฟฟ้าของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดตั้งจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐ เอกชน และนักวิชาการ ภายใต้ กพข. ศึกษาโอกาสและความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมการผลิตระบบกักเก็บพลังงาน เป็นอุตสาหกรรมอนาคตของประเทศ และการกำหนดแผนการนำมาใช้ในระบบสายส่งในภาคพลังงาน จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงาน และปรับปรุงการวางแผนด้านพลังงาน ได้แก่ PDP, EEP ให้มีการนำระบบกักเก็บพลังงานมาใช้ในระบบโครงข่ายไฟฟ้าของประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พน (สนพ.) ■ อก./วท.